

EVALUERING

PILOTPROJEKT VEDR. KROPS-, HJELM- OG KØRETØJSKAMERA: TESTKREDSENES SAMLEDE EVALUERING

Denne evaluering har til formål, at indsamle testkredsens erfaringer i pilotforsøget med brugen af krops-, hjelm- og køretøjskamera.

Version	Dato	Status	Ændringer	Godkender
0.1	11.10.21			Gert Sejbak

BAGGRUND FOR EVALUERINGEN

Rigspolitiet har udarbejdet en overordnet vejledning, der kort beskriver rammer for anvendelse af kameraer samt de registreredes rettigheder. Herudover har Rigspolitiet udarbejdet to actioncards; et der omhandler den operative anvendelse af kameraer og et der omhandler sikkerheden ved behandling og lagring af data fra kameraerne.

Forud for en eventuel national implementering af retningslinjer for brug af krops- og hjelmkameraer ses der behov for at få afprøvet retningslinjerne i praksis samt at få erfaringer med brugen af kameraer i operativ indsats.

På denne baggrund er der iværksat et pilotprojekt, hvor fem politikredse deltager; Københavns Politi, Københavns Vestegns Politi, Fyns Politi, Østjyllands Politi og Nordjyllands Politi. Kredsene skal både teste Rigspolitiets rammer og vejledninger og teste materiel.

FORMÅL MED EVALUERINGEN

Nærværende dokument har til formål, at indsamle de erfaringer testkredsene har gjort sig indenfor en række temaer/områder. Dette skal danne grundlag for en samlet evaluering, som kan forelægges CPI-forum, således at de kan træffe beslutning om den videre proces med arbejdet vedrørende krops-, hjelm- og køretøjsmonterede kameraer.

Fokus for evalueringen er dels på de, af Rigspolitiet, opsatte rammer for brugen af kameraer, dels de praktiske erfaringer med brugen af kameraerne.

VIDERE PROCES

Testkredsenes skriftlige evalueringer vil blive samlet ind af forankringskredsen Københavns Politi, som vil udarbejde et samlet notat til CPI-forum på baggrund af det indsendte. Alle evalueringsskemaer vil blive vedlagt notatet som bilag, så CPI-forum har mulighed for at dykke ned i de mere detaljerede beskrivelser, hvis de får behov for det.

Herudover vil nogle af evalueringstemaerne blive belyst gennem interviews, da nogle af emnerne kan være svære at besvare skriftligt. Disse tilbagemeldinger vil blive indarbejdet i det samlede notat til CPI-forum.

EVALUERING

Evalueringen består af to dele; en skriftlig del og en interviewdel. Nedenfor er der således lavet et skema til udfyldelse af de tilbagemeldinger, der ønskes på skrift samt en spørgeramme, så det er muligt for testkredsene at forberede svar inden interviewet skal finde sted.

I den skriftlige tilbagemelding er det vigtigt, at alle overvejelser bliver beskrevet så detaljeret og tydeligt som muligt. Årsagen er, at testkredsens tilbagemelding danner grundlag for den beslutning CPI-forum skal træffe i forhold til, hvad der skal til, for at dansk politi kan benytte kameraer i operativ indsats.

Der er derfor behov for detaljerede beskrivelser af udfordringer og erfaringer i praksis med:

- de opstillede rammer (det juridiske grundlag)
- erfaringer med de konkrete indsatsområder og politiforretninger, hvor kameraerne er blevet brugt,
- de konkrete effekter af at bruge kameraer i politiforretninger
- konkrete effekter af brugen af optagelser i forhold til sager,
- beskrivelse af de procedurer, der har været iværksat i forhold til brug, lagring og sletning af optagelser mm.

SKRIFTLIG EVALUERING:

Slettefrister	
Procedure	Svar:
Beskriv eller vedhæft kredsens procedure/arbejdsgang for at håndtere slettefrister på videomateriale herunder: 1. hvem er ansvarlig for, at sætte slettefrister 2. hvordan gør kredsens rent praktisk, 3. hvem er ansvarlig for at slette når fristen er udløbet	Vagthavende i Center for Færdsels og Trafik (CFT) sørger for, at videomaterialet lagres og får lagt sagerne i rette "mapper" Der følges op ugentligt på slettefristernes overholdelse. Stort set alle sager, der oprettes i CFT er med skarpt journalnumre og sigtelser. Den enkelte bruger af hjelmkameraerne indlæser via SD kortet optagelserne på en stand alone pc. Herfra hentes data af vagthavende via bærbar harddisk, som indlæser data i centrale systemer. Som ovenfor nævnt er der på stort set alle sager sigtelser og dermed er den enkelte sagsbehandler ansvarlig for, at vedhæfte videosekvenserne på sagen. Vi har nogle medarbejdere, som er superbrugere (har et udvidet kendskab og interesse i brugen af kameraer) som vi har gjort brug af.
Hvis/når slettefrister forlænges, hvad er arbejdsgangen for dette? (Hvem skal orienteres, hvem foretager forlængelsen mm.)	Der har i testperioden ikke været behov for forlængelse. Vagthavende vil være "kontrollanten", som retter henvendelse til sagsbehandleren.
Lagring af- og adgang til data	
Procedure	Svar:
Beskriv eller vedhæft kredsens procedure/arbejdsgang for lagring af data fra kameraerne (hvem gør hvad, hvor og hvornår). Beskriv gerne, hvad der fungerer godt eller mindre godt i de forskellige procedurer.	Se ovenfor. Lagringen er lidt "old school", idet SD kortet tages ud af kameraet og lægges i en udlæser, der er tilknyttet en stand alone pc. Her indlæses data, som lægges i centrale systemer via en hard disk. Vi har i en periode manglet udlæseren til SD kortet, hvilket gør, at data fra kameraerne ikke kunne indlæses i stand alone pc'en og herfra videre. En optimal løsning vil være en lagring uden kabler mv. (direkte adgang til server)
Brugen af videooptagelser	
Procedure	Svar:
Beskriv eller vedhæft proceduren for hvordan optagelser bliver rekvireret.	Motorcyklisterne benytter kameraerne ad frivillighedens vej. Der kan ved større statsbesøg (VIP eskorte) befales for anvendelsen af kameraerne. Dette er blev gjort ved besøg af USA' UM. Der var ikke behov for optagelserne, hvorfor disse blev slettet. Ellers har vi ikke været rekvireret til benyttelse af kameraerne.
Hvad fungerer godt og hvad fungerer knap så godt ved den valgte metode?	Primært skal hjelmkameraerne benyttes frivilligt, men ved eks. ved påsatte bilbrande kunne det overvejes om der kan befales for, at der skal benyttes hjelmkamera i forbindelse med rundring efter evt. gerningsmænd.
Sagstyper	
Procedure	Svar:
I hvilke typer sager benyttes optagelserne? (skarpe sager eller hændelser) og hvordan er fordelingen ca. mellem sagstyperne?	Som tidligere beskrevet benyttes kameraerne frivilligt hos de enkelte motorcyklister. Stort set alle optagelser er færdselsrelateret. Optagelserne foregår stort set alle sammen i det offentlige rum.
Indsatsområde	
Valg af indsatsområde	Svar:
På hvilke indsatsområder og i hvilke indsatser har kredsens testet kamera? (færdsel, beredskabspatruljering, varslede operationer under kommando, spontant opståede operationer under	På færdselsområdet under daglig patrulje. På en enkelt sikkerhedseskorte (VIP besøg) som dokumentation i tilfælde af et anslag. I et enkelt tilfælde er hjelmkameraet benyttet som første mand på stedet i forbindelse med en stor brand.

kommando, særlig indsats, fri færdsel, målrettet indsats, beredskabspatrulje, disponeret af vagtcentralen, bestemte sagstyper, fodboldkampe, demonstrationer mm). Vedlæg gerne opdateret indsatsbeskrivelse som svar. Uddyb gerne, hvis der er områder, hvor anvendelsen af kamera har været god eller mindre god.	Demonstrationer uden der dog var behov for lagring, idet demoen foregik fredeligt. Kameraerne kan med fordel benyttes ved demonstrationer, som traditionelt kan udvikle sig (MIB, Christiania mv) Hjelmkameraer kan også med fordel benyttes til fodboldkampe eks. til fanmarcher.
Hvilke overvejelser ligger til grund for at kredsen har valgt dette indsatsområde?	Hjelmkameraet er fantastisk dokumentation i forhold til visualisering af eks. et kørselsmønster (eftersættelser). Det letter også det efterfølgende sagsarbejde, når der er optagelser at støtte sig til.
Materiel	Svar:
Kameraer	Svar:
Hvilke kameraer har kredsen testet?	Gopro Session 5
Hvor gamle er kameraerne?	Mere end 6 år gamle
Er det kredsens egne kameraer eller er de lånt fra andre kredse?	Kredsens egne (CFT')
Mounts	Svar:
Hvor har kameraet været monteret? (Hjelm: beskriv hvor på hjelmen, Krop: Beskriv hvor på kroppen, Køretøj: Beskriv hvor på køretøjet)	På hjelmen enten på højre eller venstre side.
Beskriv detaljeret hvad erfaringerne er med der, hvor I har valgt at montere kameraet. (har i ændret placering i løbet af testfasen, hvis ja, hvorfor)	Kameraet er godt placeret på hjelmen. Dette gør, at når motorcyklen forlades er kameraet med. Ved at have kameraet placeret på hjelmen er der mulighed for at optage i den retning der kigges. Oftest vil kameravinklen være i kørselsretningen, hvor de fleste optagelser i færdselsøjemed også foregår. Mounts er ikke flyttet i løbet af testfasen
Hvilket mount har kredsen brugt?	Gopro mounts.
Hvad er jeres praktiske erfaringer med de(t) benyttede mount?	Gode erfaringer med mounts – de passer til kameraet og er af god kvalitet.
Funktionalitet	Svar:
Beskriv kredsens erfaringer med kameraernes batteritid	Batteritiden er alt for kort. Der er kapacitet til ca. 1,5 – 2 timers optagelse.
Beskriv kredsens erfaringer med kameraernes billedkvalitet	Billedkvaliteten er udmærket (1080 p, 60 fps) Ønskeligt om der var 2 eller 4 k. Kameraet optager også fint i mørke.
Beskriv kredsens erfaringer med kameraernes lagringskapacitet	Lagringskapaciteten overgår batteritiden. Lagringskapaciteten er brugbar, men skal ved en længere batteritid modsvare dette.
Supplerende materiel	Svar:
Har kredsen købt supplerende materiel?	Nej ikke i CFT.
Hvis ja; hvad har kredsen købt og hvorfor?	
Øvrige input	
<i>Her kan I indarbejde andre input I mener er vigtige, at få med videre, som ikke er dækket af ovenstående.</i>	Hvis brugen af hjelmkameraer gøres permanent kan kommende kameraer med fordel være med udskiftelige batterier. GPS funktion som kan lægges ned på optagelserne vil være en stor fordel i forhold til hastighed, rute tid mv. Dette fås på Gopro 8,9 og 10.

SPØRGERAMME TIL INTERVIEWS

Legalitet

Rigspolitiets opstillede rammer	Svar:
<p>Har der været udfordringer med at omsætte Rigspolitiets vejledning om krops- og hjelmkameraer samt køretøjsmonterede kameraer i praksis?</p> <p>Hvis ja, hvilke og hvordan er de håndteret? (udarbejdelse af yderligere vejledningsmateriale, undladt at benytte kameraer i visse situationer mm.)</p>	<p>RPs actioncard var for langt. Lederen skar det ned, så det kun fylder 1,5 side målrettet mod MC'erne. Fokus i det lokale actioncard var på hvor der må filmes og hvor der ikke må filmes. Medarbejderne har givet tilbagemelding på, at det har været klart for dem hvornår de må filme.</p> <p>Der var for mange informationer i Rigspolitiets materiale i forhold til hvad behovet for information er hos praktikerne. Hvis materialet fra Rigspolitiet var blevet sendt ud, ville medarbejderne ikke læse det. Det er kun lederen, der har læst Rigspolitiets vejledning og actioncards.</p> <p>Når Rigspolitiet sender et actioncards ud er de nødsaget til at favne bredt i forhold til lovgivning mm. Praktikerne har dog ikke behov for al den information. Lederen vurderer, at indholdet i actioncards fra Rigspolitiet er passende, for der vil nok altid være behov for at tilpasse til ens egen virkelighed. Der er selvfølgelig altid en risiko for, at væsentlige informationer går tabt når man "oversætter" actioncards fra Rigspolitiet til egen praksis.</p>
<p>Hvordan har kredsens overleveret de informationer, der er i vejledningen samt de to actioncards fra Rigspolitiet, til de medarbejdere, der bærer kameraer?</p>	<p>Det lokale actioncard er sendt til alle brugere og gennemgået på mønstrenger, hvor der har været mulighed for at gå mere i detaljer. Så overleveringen er foregået både skriftligt og mundtligt.</p> <p>Færdslen har haft fokus på at underrette vagtchefen om at der er MC'ere der er påført kamera. Dette ud fra en device om, at kameraet kan bruges til meget andet end færdsel. Eksempelvis til demoer eller større hændelser. Det har dog ikke været brugt aktivt af vagtchefen.</p> <p>Ved VIP besøg kan kamera bruges til dokumentation, hvis der sker noget.</p> <p>I forbindelse med en række bilbrande havde man en kamera-MC der kørte rundt i områderne for at dokumentere, hvis der skulle ske noget. Det ville man også kunne bruge hjelmkameraerne til. Man kan således bruge det som efterforskningsværktøj.</p> <p>Lige nu kører de tilsyn med julemarkeder, hvor de er to medarbejdere på en MC. Her kunne man proaktivt bruge kamera i de tilsyn, der føres med henblik på dokumentation.</p>
<p>Hvilke udfordringer har kredsens oplevet i forbindelse med overleveringen? Hvordan er disse udfordringer imødegået?</p>	<p>Tilbage meldingen har været at det lokale materiale er godt og brugbart. Kun sektionsledere har set materialet fra Rigspolitiet for at give dem et baggrundstæppe til det lokale actioncard.</p>
Procedure vedr. personoplysninger	Svar:
<p>Hvilke udfordringer har kredsens oplevet i forhold til, at håndtere personoplysningerne korrekt – i forhold til den måde det er beskrevet i Rigspolitiets materiale?</p> <p>Hvordan er disse udfordringer imødegået?</p> <p>Hvis udfordringerne ikke er imødegået – hvad er årsagen til, at de ikke er?</p>	<p>Stort set alle optagelser er brugt i skarpe sager. Testpersonerne har haft en god fornemmelse for hvornår der var noget at filme.</p> <p>Materialet lægges på en stand alone PC med SD kort udlæser. En gang om ugen udlæser vagthavende materialet fra stand alone pc'en og indlæser det på et centralt drev på en politi-pc. Vagthavende er ansvarlig for at slette materialet når slettefristen nås.</p> <p>Det er en udfordring med denne manuelle arbejdsgang særligt hvis SD kort knækker eller kortlæseren ikke virker.</p> <p>Der er behov for en mere automatiseret løsning. Hvis man kunne lægge materialet direkte op i en cloud-løsning, hvor en efterforsker eller andre kunne tilgå materialet ville det være at foretrække.</p>

	<p>Det har ikke været en udfordring, at få medarbejderne til at bruge kameraet på grund af den manuelle sagsgang i forhold til lagring af data. Det kan hænge sammen med, at medarbejderne er meget glade for muligheden for at bruge kamera.</p> <p>Det har været nødvendigt at lave eget actioncard til udlæsning af data og lagring af data, da Rigspolitiets er for omfattende og man kan ikke leve op til alle punkterne i praksis. Færdslen har implementeret den lagringspraksis, som de benyttede sidste gang de kørte med kamera. Det eneste nye er håndteringen af slettefrister.</p> <p>Den enkelte medarbejder bruger ca. 30 min af en vagt på at udlæse data og vagthavende bruger ca 1 time ugentligt på at håndtere slettefristerne.</p>
Frit tilgængelige områder vs. ikke frit tilgængelige områder	Svar:
<p>Hvilke erfaringer har medarbejderne, i praksis, med at skelne mellem områder, der er frit tilgængelige og ikke frit tilgængelige?</p> <p>Hvilke udfordringer har medarbejderne oplevet og hvorledes er de håndteret?</p>	<p>Der har ikke været eksempler på at betjenten har gået fra frit tilgængelig til ikke frit tilgængeligt område, så der har ikke været de store udfordringer med dette. Færdslen opererer primært på frit tilgængeligt område.</p>
Slettefrister	
Håndtering af slettefrister	Svar:
<p>Hvilke udfordringer har kredsens mødt i forhold til håndtering af slettefrister?</p> <p>Hvordan er disse imødegået?</p>	<p>Færdslen har ikke haft udfordringer med at overholde slettefrister. Opgaven har ligget hos vagthavendegruppen. Opgaven er lagt hos dem, da der altid er en vagthavende til stede. Data lægges i datomapper. Det bliver noteret i Polsas, at der er optagelser, også på hændelser.</p> <p>Det er vigtigt, at opgaven lægges ét sted, så det sikres at det er få mennesker, der har ansvaret for at slettefristerne overholdes.</p> <p>De har ikke været i tvivl om, hvilken frist de enkelte optagelser skulle have. De har hovedsageligt haft skarpe sager.</p> <p>Der gik lang tid før det stod klart, hvad retningslinjerne præcis er i forhold til de 30 dages slettefrist. Det er vigtigt at være skarp på dette i retningslinjerne fremadrettet.</p> <p>Fristerne for sletning over for fristerne for klage er en udfordring. Hvis der kommer en klage efter slettefristen kan politiet fremstå utroværdige hvis materialet er slettet. Det kan virke som om vi har noget at skjule.</p> <p>Ved opgaver – eksempelvis hvis der filmes ved en brand eller en demo – hvem ejer så materialet og er ansvarlig for sletning, hvis det er en optagelse, som MC'en eller færdslen ikke skal bruge. Der skal træffes en beslutning om, hvem der håndterer data efterfølgende.</p>
Lagring af- og adgang til data	
Dokumentation	Svar:
<p>Hvordan sikrer kredsens dokumentation af, at der findes videomateriale til en sag/hændelse?</p> <p>Hvad er kredsens praktiske erfaringer med den valgte metode for dokumentation? (hvad fungerer godt, hvad fungerer mindre godt)</p>	<p>MC-betjenten vil selv sikre, at de deler eventuelt materiale med dem det er relevant for, men der er ikke en systematisk procedure /systemunderstøttelse af det.</p>
Adgang til data	Svar:
<p>Hvem har adgang til det lagrede materiale? (En hel afdeling, enkeltpersoner)</p>	<p>Vagthavende har adgang til at overflytte data. Det har ingen andre adgang til, men alle har adgang til stand alone maskinen.</p>

	Materialet læses ud på en ekstern harddisk og lægges på et låst drev på j-drevet, der er låst af en cebraadgang, som kun vagthavende har adgang til. Det kunne være en fordel at adgangen gives til ITK, CE eller andre.
Hvordan er det dokumenteret, hvem, der har adgang til materialet?	Når det er flyttet til j-drevet er det kun vagthavende der har adgang og det styres via cebra, hvem der har adgang til mapperne på drevet.
Hvem "ejer" videomaterialet? (Den medarbejder, der har optaget det, en tværgående funktion, en leder, andet)	Som udgangspunkt er det den medarbejder, der har optaget. Vagthavende er kun en kontrolinstans i forhold til slettefristen. Men det skal afklares hvordan man håndtere det, hvis der er optagelser, som skal bruges af andre afdelinger eks. i efterforskningen – særligt i forhold til slettefrister.
Hvilke overvejelser ligger til grund for, at kredsen har valgt denne løsning?	
Logning af behandling af data	Svar:
Hvordan logges det hvem, der har været inde og se/behandle videomaterialet?	
Konkrete erfaringer med brugen af kamera	
Udvælgelse af medarbejdere	Svar:
Hvordan udvælges de medarbejdere, der skal bære kamera på vagten? (er det de samme medarbejdere, der bærer det i hele pilotperioden, er det forskellige medarbejdere, er det medarbejdere, der har en vis anciennitet, er det medarbejdere, der er tilknyttet en bestemt leder mm.)	Kamerarene er puljemateriel og alle kan derfor bruge kameraerne. Det har været frivilligt om man tager kamera med på daglig patrulje. medarbejderne er således motiverede for at bruge kameraet og har derfor ikke modstand mod at behandle data i forbindelse med optagelser. Ved demo eller sikkerhedskortet bliver det befalet de enkelte medarbejdere, hvis de skal bruge kamera. Beslutningen træffes på stabsmøderne og det er MIKE LIMA, der overdrager befalingen til MC'erne.
Har medarbejderne været villige til at bære kamera (hvorfor/hvorfor ikke?)	De der har brugt kameraerne har været villige og der har ikke været modstand, hvis det bliver befalet.
Hvordan har de øvrige medarbejdere reageret på brugen af kamera?	Nej, der har ikke været reaktioner fra andre.
Hvordan er det kommunikeret til kredsen/afdelingen/sektionen, hvem der kører med kamera (Nyhedsbrev, mail, mønstring)?	
På selve vagten, hvor medarbejderen har kameraet monteret – er det så medarbejderen selv eller en leder, der gør opmærksom på, at der er en medarbejder med kamera og hvad er overvejslen bag dette valg?	Det er medarbejderen selv.
Hvad er jeres konkrete erfaringer med måden det er kommunikeret ud på?	
Har Arbejdsmiljøorganisationen været involveret i forhold til kommunikationen? – hvorfor/hvorfor ikke?	
Opgaver	Svar:
Er der opgaver, hvor medarbejdere med kamera er blevet sendt, netop fordi de havde kamera på? – Hvis ja, hvilke og hvorfor?	Ikke umiddelbart – MC'erne har givet vagtchefen information om at de bærer kamera. Det har dog ikke været benyttet af vagtcentralen.
Er der opgaver, hvor kredsen har besluttet ikke at sende medarbejdere med kamera til? – Hvis ja, hvilke og hvorfor?	
Konkrete situationer/politiforretninger	Svar:

Beskriv eksempler på konkrete situationer, hvor kameraet har været brugt.	
Hvilke overvejelser er gået forud for brugen af kameraet? (har der været tvivl om, hvorvidt medarbejderen måtte benytte kameraet, har medarbejderen drøftet med en leder forud for at vedkommende tændte kameraet mm.)	
Er der situationer, hvor det har været overvejet, at bruge/tænde kameraet, men hvor man har undladt at bruge/tænde det? (Hvorfor har kredsens/medarbejderen fravalgt at bruge/tænde kameraet)	Nej.
Arbejds miljø	Svar:
Har I eksempler på situationer, hvor I oplever at kameraet giver en større følelse af sikkerhed for de der har det på? (eksempelvis, at det har haft en deeskalierende effekt i en politiforretning)	Det opleves konfliktnedtrappende og kollegerne bliver også selv bevidste om hvordan de udtrykker sig og bevidste om hvordan de fremstår. Når det er monteret på hjelmen er det mere diskret i sammenligning med hvis kollegaen skulle filme med eksempelvis sin telefon.
Har I eksempler på situationer, hvor kameraet har været medvirkende til, at en situation/politiforretning har udviklet sig på en måde, hvor kollegaen har følt at vedkommendes sikkerhed er udfordret? (eksempelvis, at det har eskaleret en situation)	Nej.
Har I eksempler på situationer, hvor kameraet – rent fysisk – har været til ulempe i forhold til løsning af en politiforretning? (Eksempelvis at kameraet har hængt fast i noget, faldet af under eftersættelse mm.).	En enkelt har givet tilbagemelding på, at det kan være lidt svært at indstille. Men det har ikke været en udfordring i forbindelse med politiforretninger. Det, at det er hjelmonteret er det rigtige sted. Det giver mange fordele, da det følger betjentens synsvinkel. Kropsmonteret kamera vil give dårligere optagelser og være i vejen for det man ellers har monteret på kroppen. Har ikke brugt remotes. Kameraet giver en lyd når det er aktiveret og det kan man godt høre igennem hjelmen. Det er ikke udfordringer i forhold til betjeningen. Når man får et kamera på skal det være foreneligt med sikkerheden på hjelmen. Producenten har sagt ok til den måde de har monteret kameraet på.

Anbefalede bilag

- Vejledning vedrørende den retlige ramme og de registreredes rettigheder i forbindelse med politiets anvendelse af krops- og hjelmkameraer samt køretøjsmonterede kameraer.
- Actioncard om sikkerhed ved behandling og lagring af data fra krops- og hjelmkameraer samt køretøjsmonterede kameraer.
- Actioncard om politiets operative anvendelse af krops- og hjelmkameraer samt køretøjsmonterede kameraer.

